Másodfokú függvények

Definíció: Azokat a valós számok halmazán értelmezett függvényeket, amelyek hozzárendelési szabálya $f(x) = ax^2 + bc + c$ ($a, b, c \in R$, $a \neq 0$) alakú, másodfokú függvényeknek nevezzük.

A másodfokú függvények grafikonja parabola.

Ábrázoljuk az $f(x) = x^2$ függvényt!

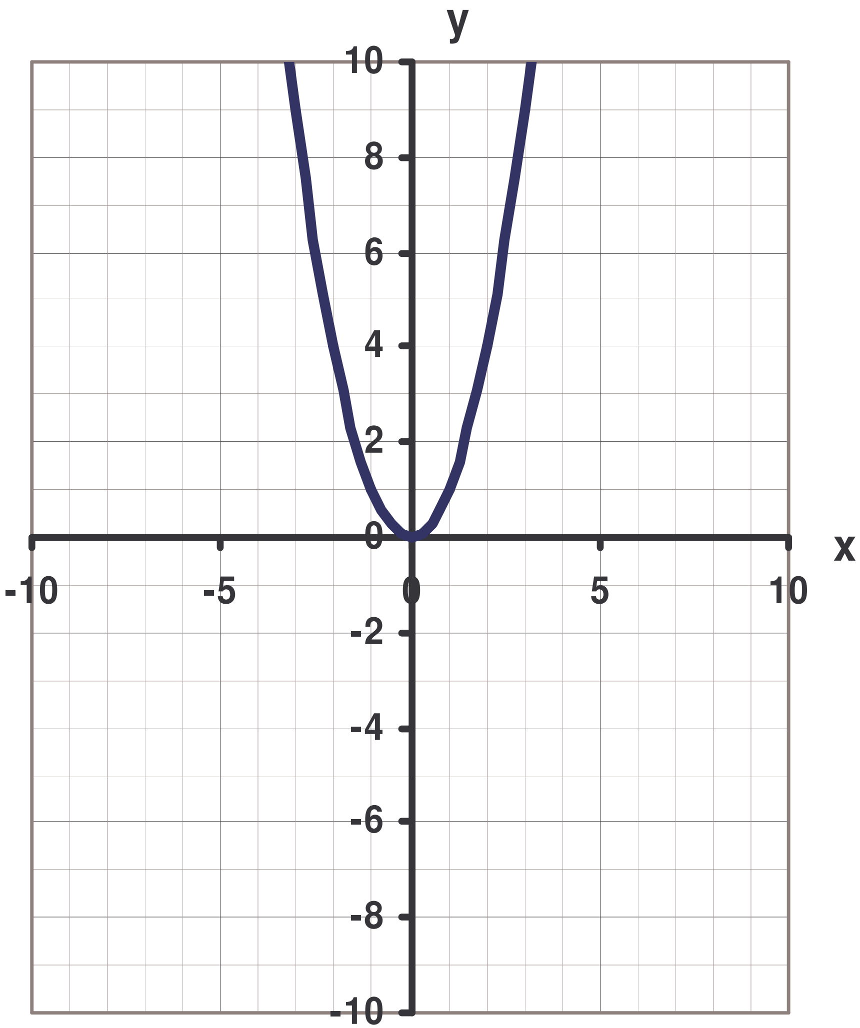

Ábrázoljuk az $f(x) = -x^2$ függvényt!

Az x^2 függvény minden x pontjának f(x) értékét szorozzuk meg (– 1)-gyel.

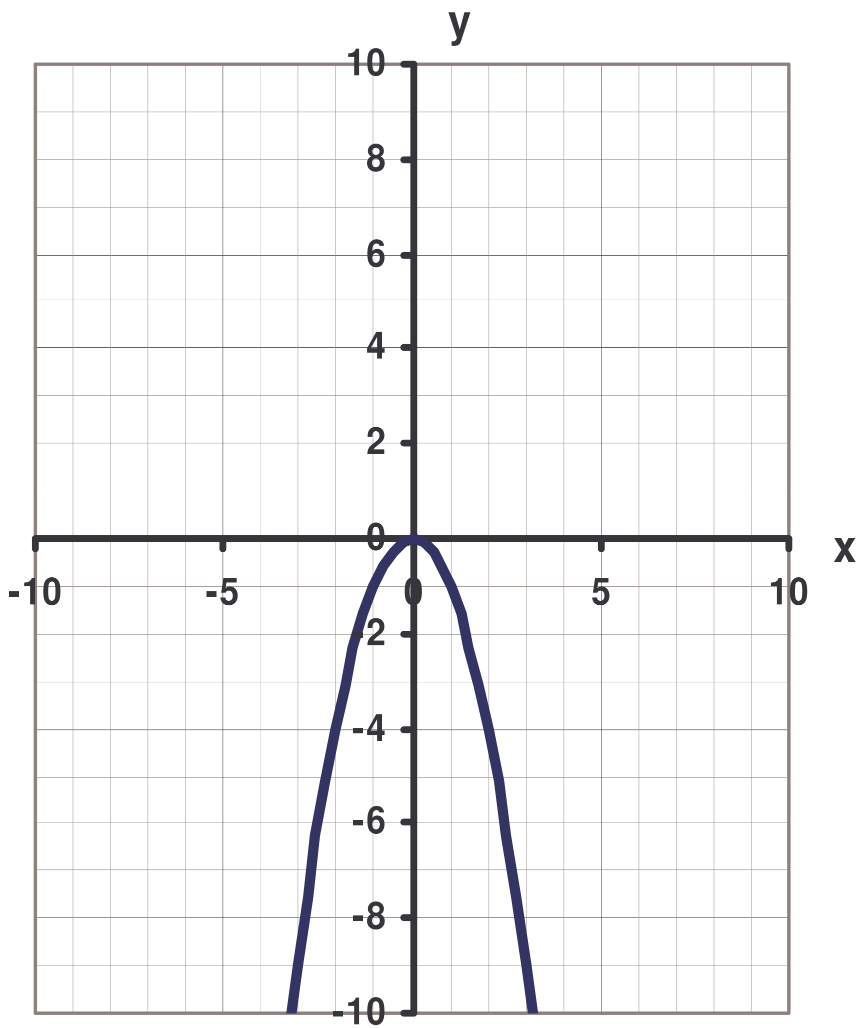

Ábrázoljuk az $f(x) = \frac{1}{5}x^2$ függvényt!

Az x^2 függvény minden x pontjának f(x) értékét szorozzuk meg $\frac{1}{5}$-del.

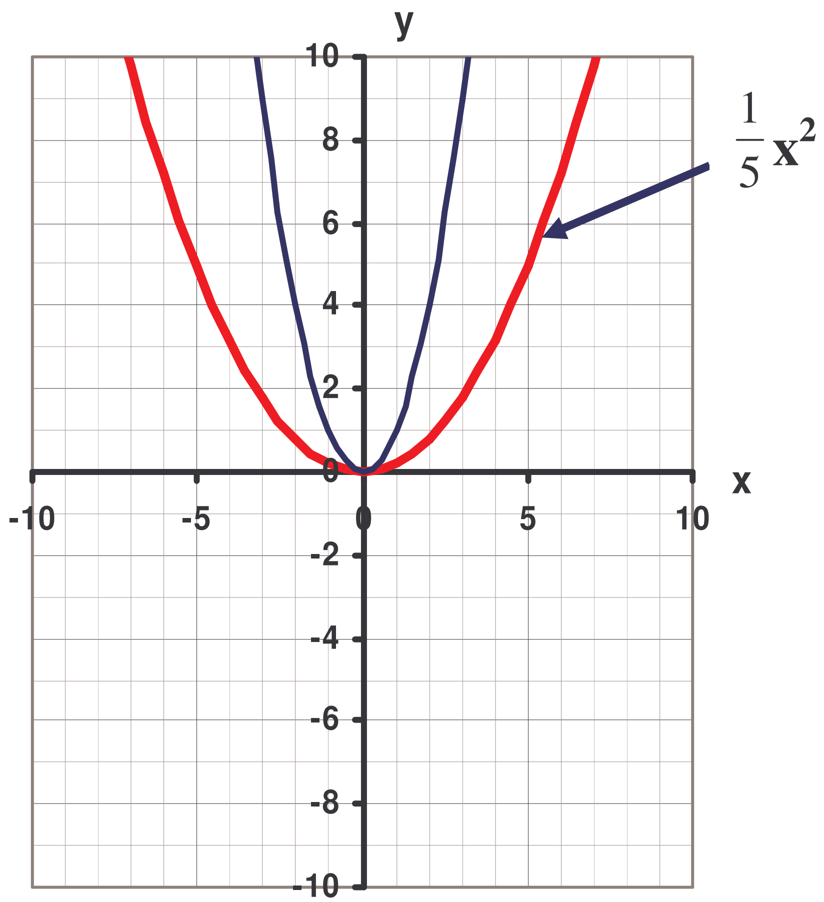

Ábrázoljuk az $f(x) = -\frac{1}{4}x^2$ függvényt!

Az x^2 függvény minden x pontjának f(x) értékét szorozzuk meg $(-\frac{1}{4})$-del.

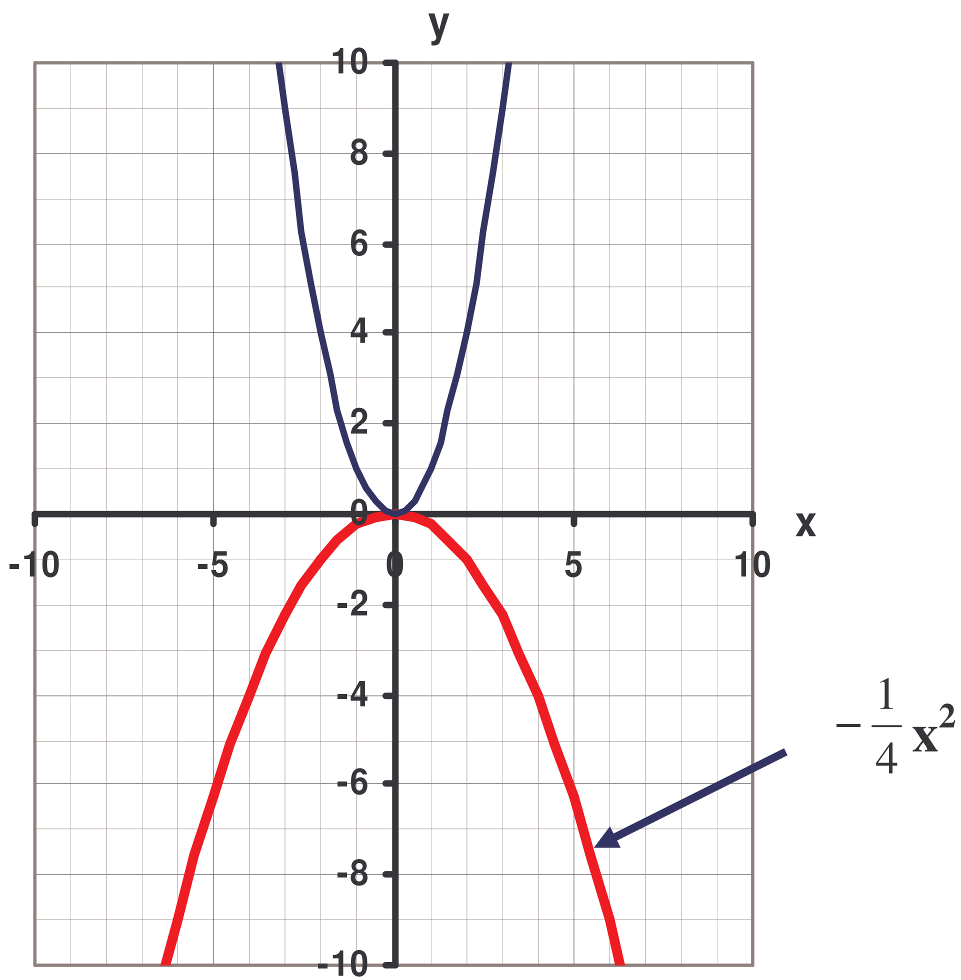

Ábrázoljuk az $f(x) = 2x^2$ függvényt!

Az x^2 függvény minden x pontjának f(x) értékét szorozzuk meg 2-vel.

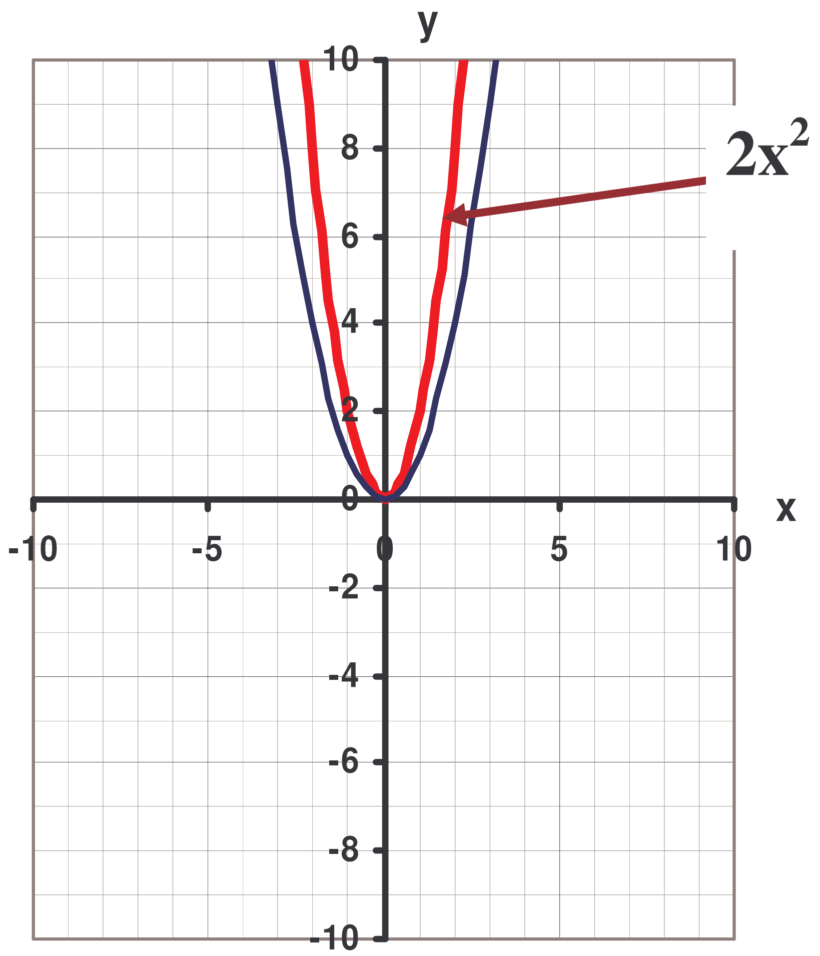

Ábrázoljuk az $f(x) = -3x^2$ függvényt!

Az x^2 függvény minden x pontjának f(x) értékét szorozzuk meg – 3-mal.

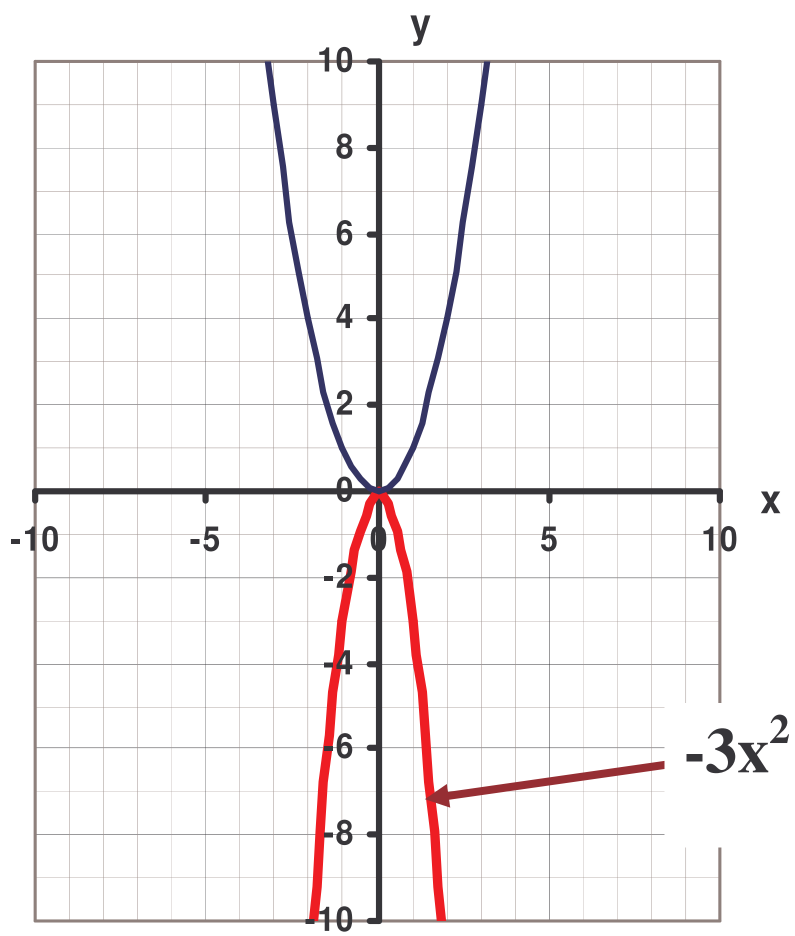

Ábrázoljuk az $f(x) = x^2 + 2$ függvényt!

Az x^2 függvényt az y tengely mentén toljuk el 2 egységgel fölfele.

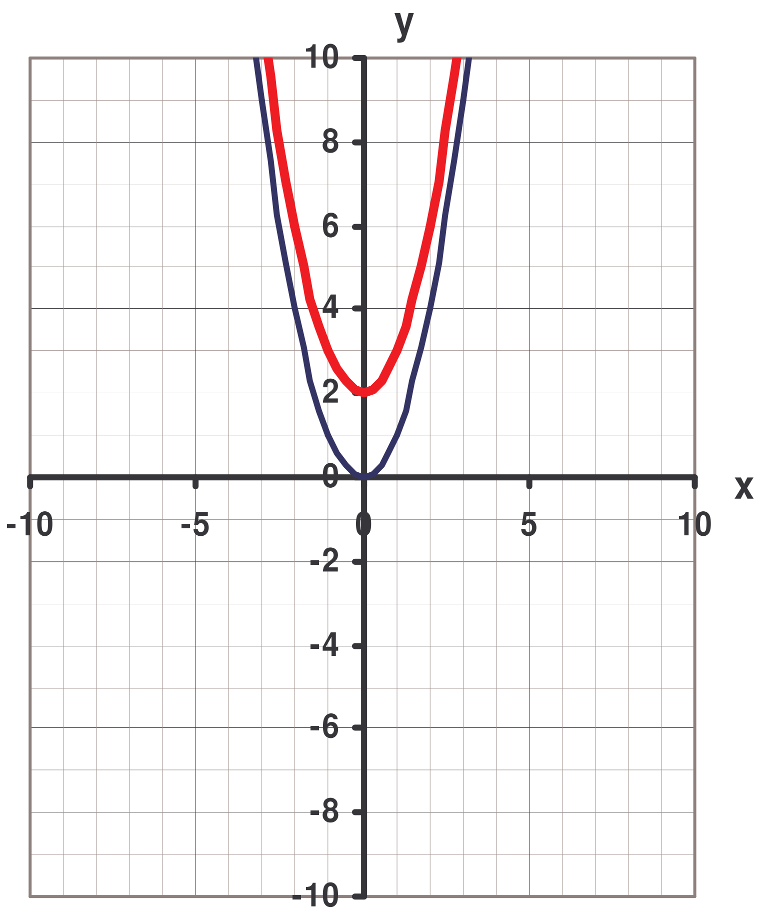

Ábrázoljuk az $f(x) = x^2 - 5$ függvényt!

Az x^2 függvényt az y tengely mentén toljuk el 2 egységgel lefelele.

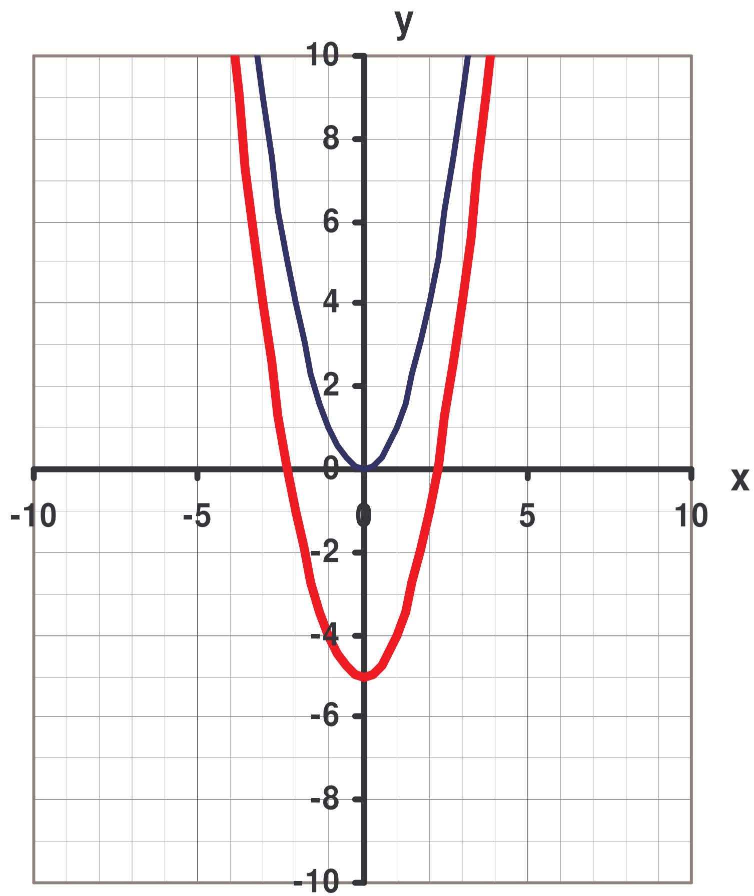

Ábrázoljuk az $f(x) = -x^2 + 4$ függvényt!

Az x^2 függvényt szorozzuk meg –1-gyel, majd az y tengely mentén toljuk el 4 egységgel fölfele.

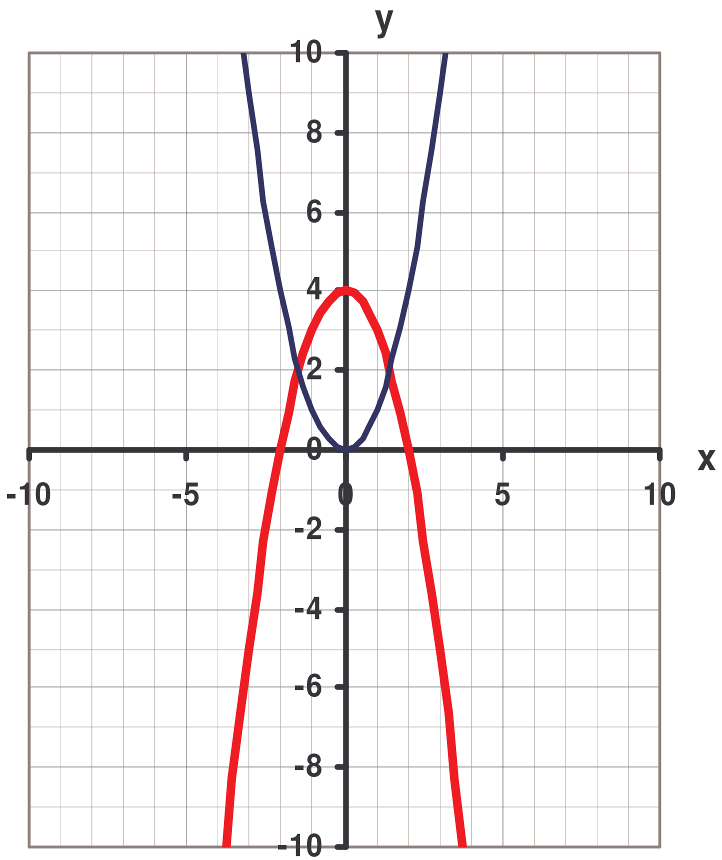

Ábrázoljuk az $f(x) = -x^2 - 1$ függvényt!

Az x^2 függvényt szorozzuk meg –1-gyel, majd az y tengely mentén toljuk el 1 egységgel lefele.

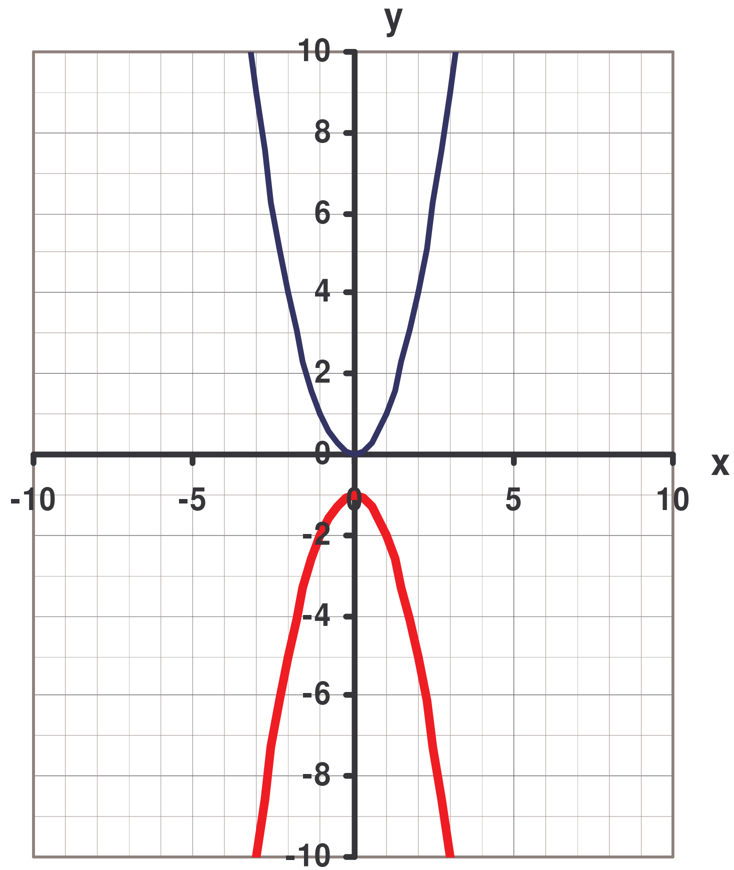

Ábrázoljuk az $f(x) = (x+6)^2$ függvényt!

Az x^2 függvényt az x tengely mentén toljuk el 6 egységgel balra.

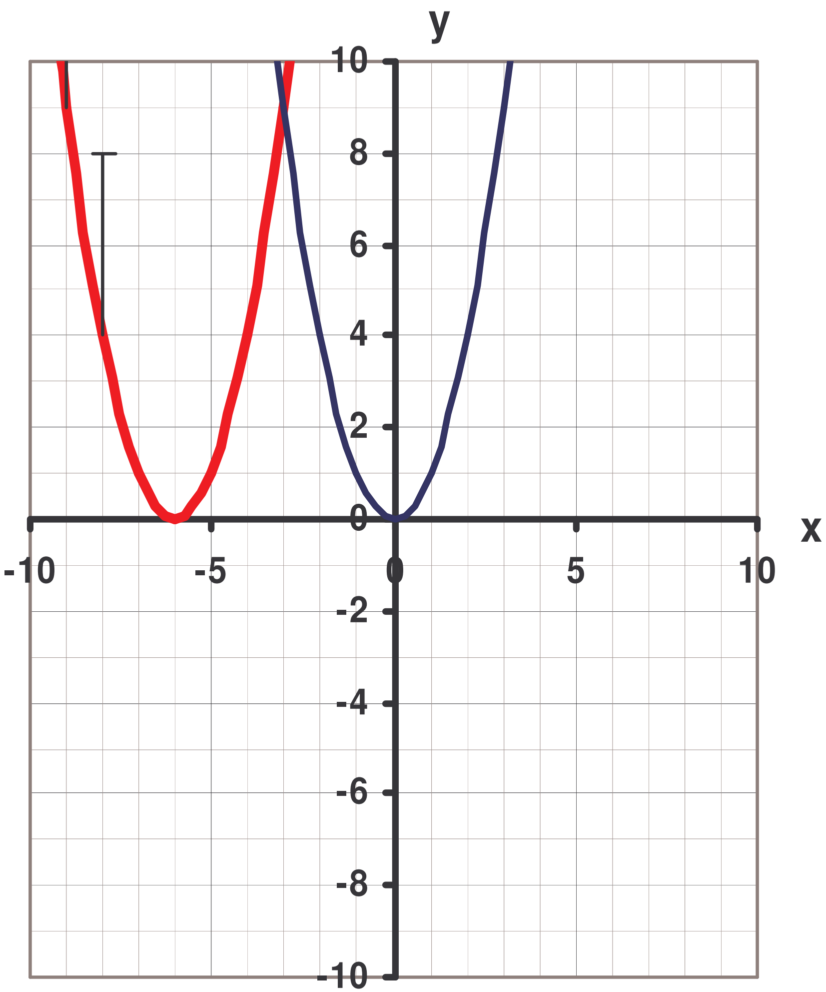

Ábrázoljuk az $f(x) = (x-5)^2$ függvényt!

Az x^2 függvényt az y tengely mentén toljuk el 5 egységgel jobbra.

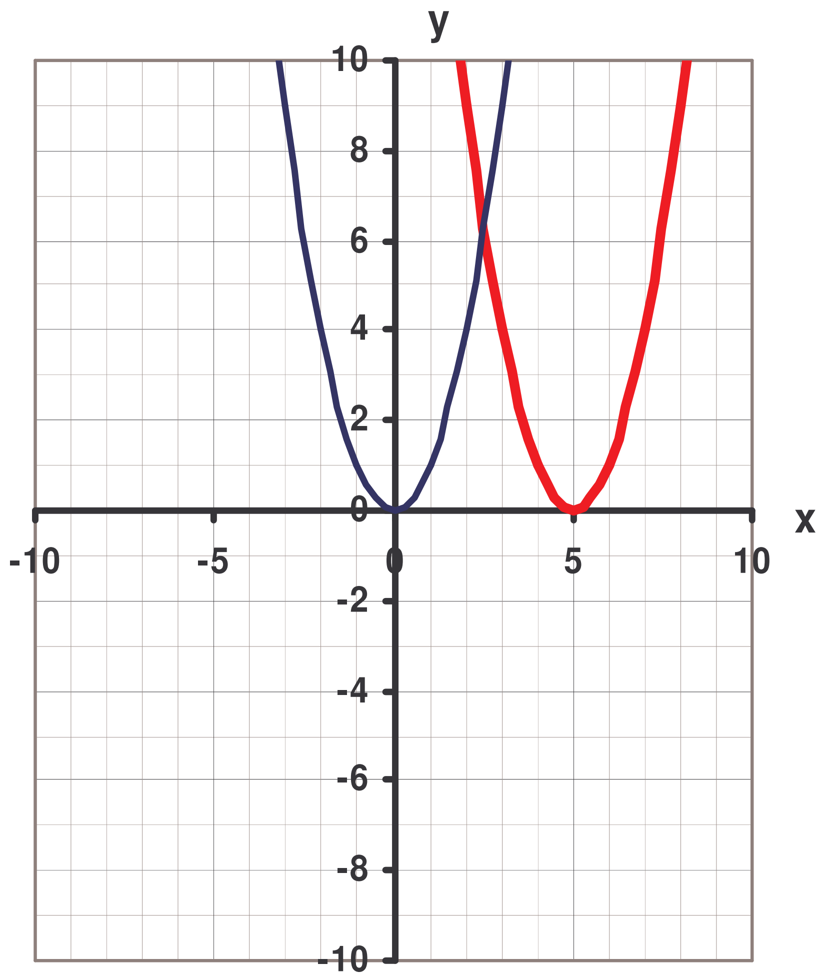

Ábrázoljuk az $f(x) = -(x+4)^2$ függvényt!

Az x^2 függvényt szorozzuk meg (–1)-gyel, majd az x tengely mentén toljuk el 4 egységgel balra.

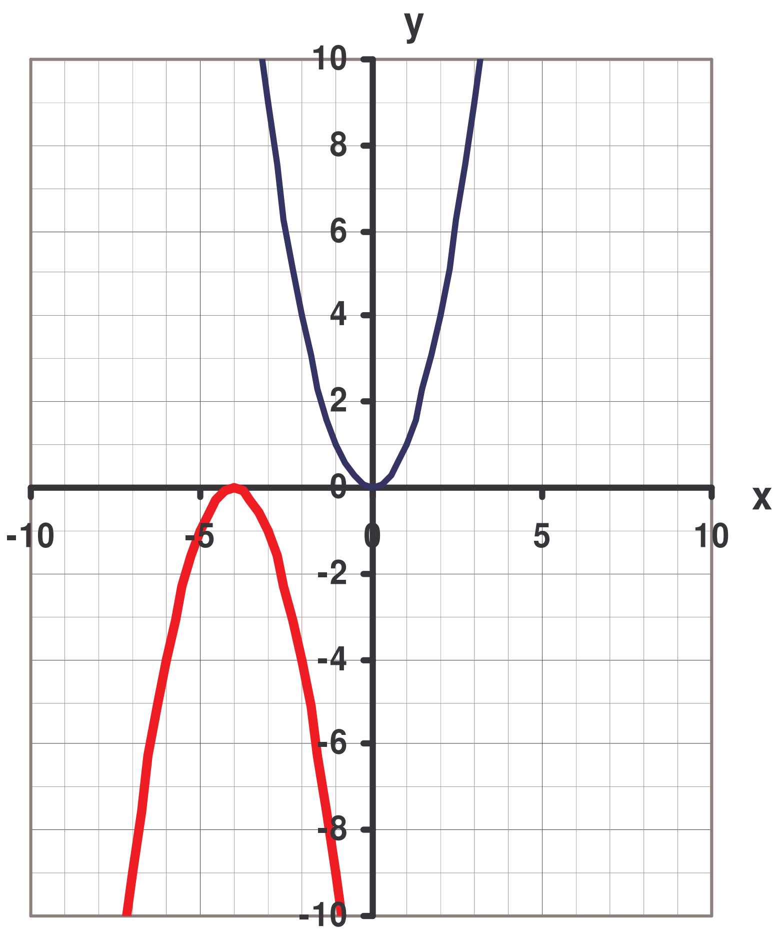

Ábrázoljuk az $f(x) = -(x-3)^2$ függvényt!

Az x^2 függvényt szorozzuk meg (–1)-gyel, majd az y tengely mentén toljuk el 3 egységgel jobbra.

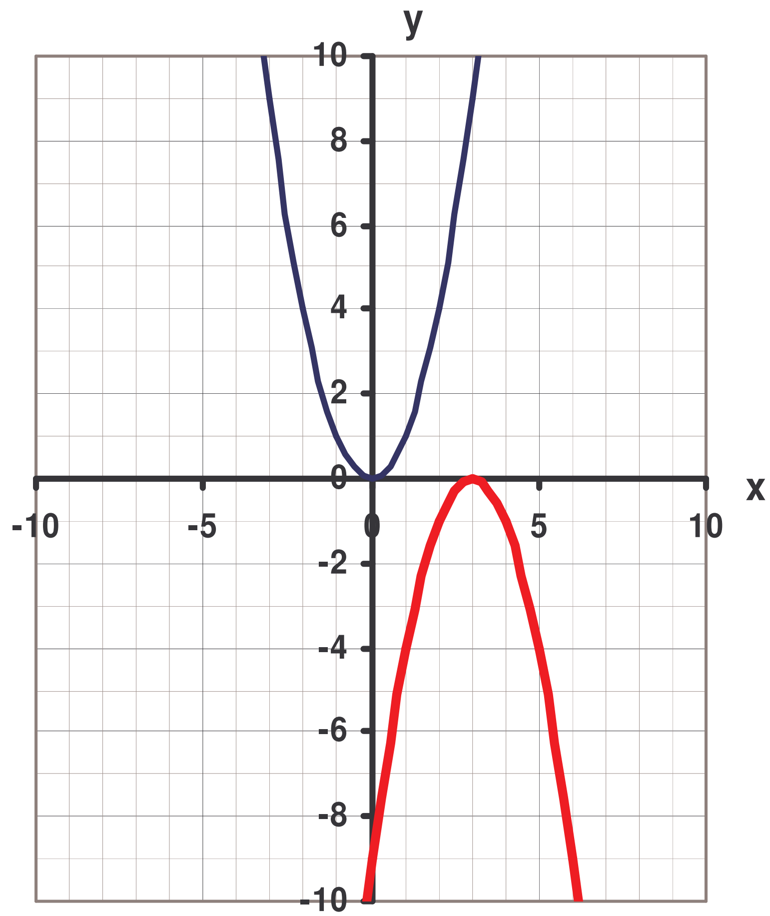

Ábrázoljuk az $f(x) = 2(x+6)^2 + 3$ függvényt!

Az x^2 függvény minden x pontjának f(x) értékét szorozzuk meg 2-vel, majd toljuk el az x tengely mentén 6 egységgel balra, ezután y tengely mentén 3 egységgel fölfele.

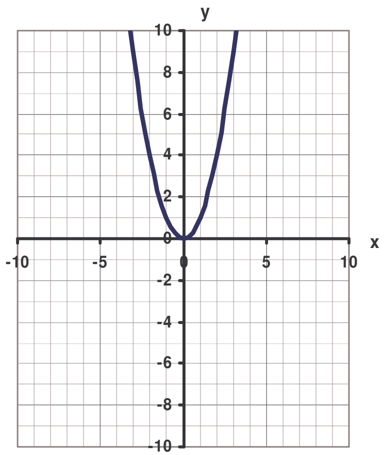

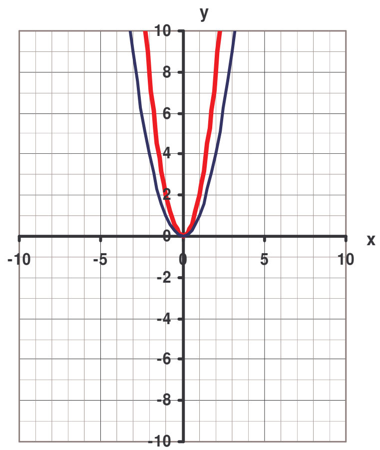

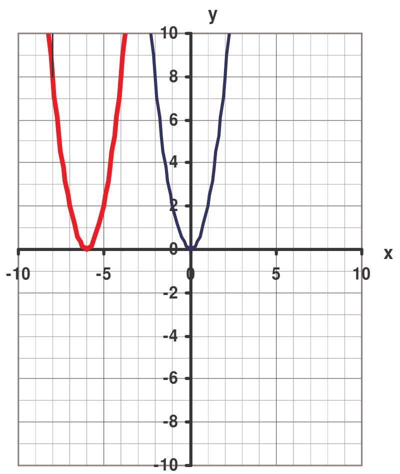

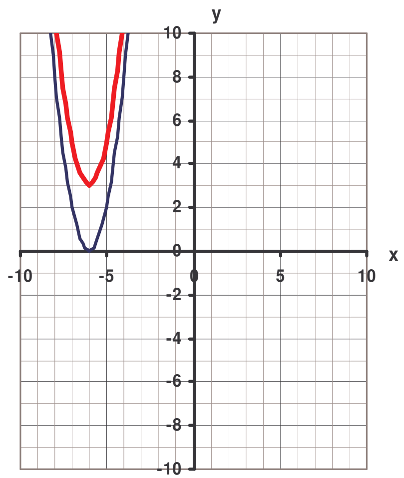

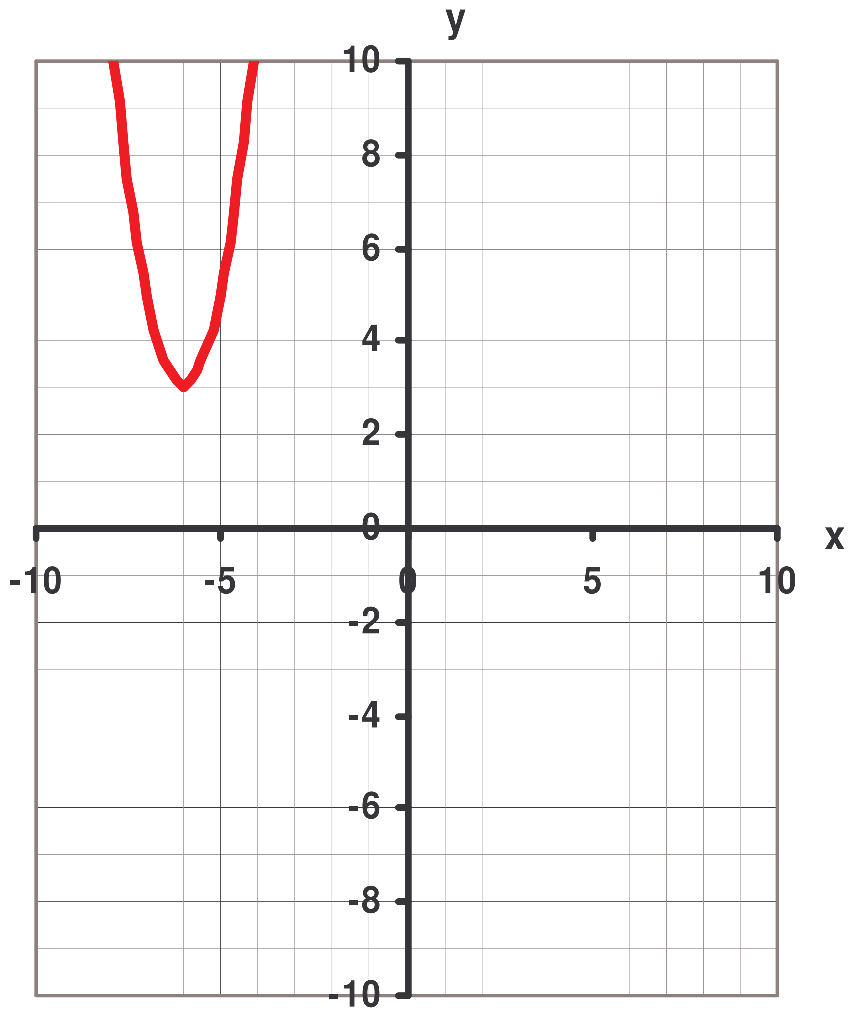

Ábrázoljuk az $f(x) = -\frac{1}{5}(x-4)^2 + 5$ függvényt!

Az x^2 függvény minden x pontjának f(x) értékét szorozzuk meg $-\frac{1}{5}$ del, majd toljuk el az x tengely mentén 4 egységgel jobbra, ezután y tengely mentén 5 egységgel felfele.

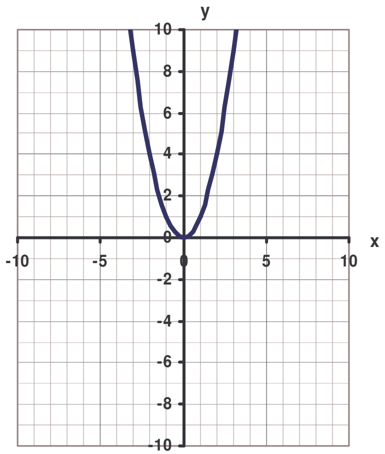

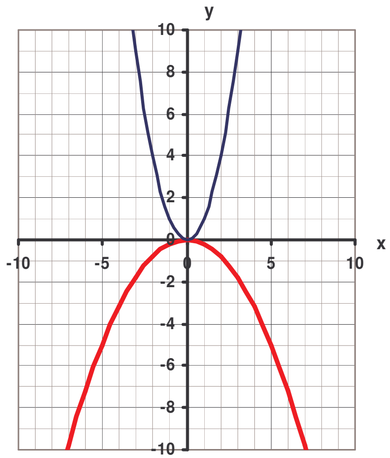

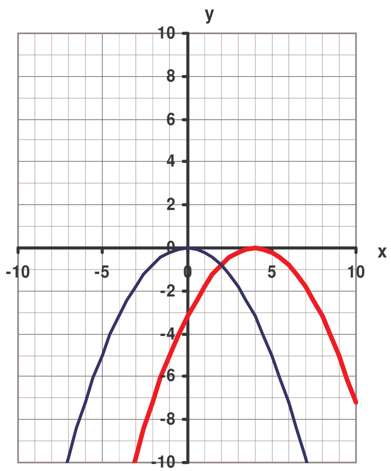

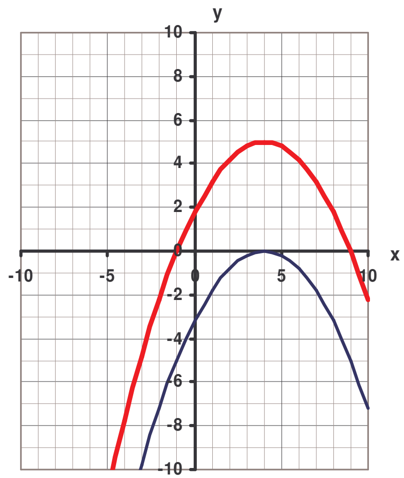

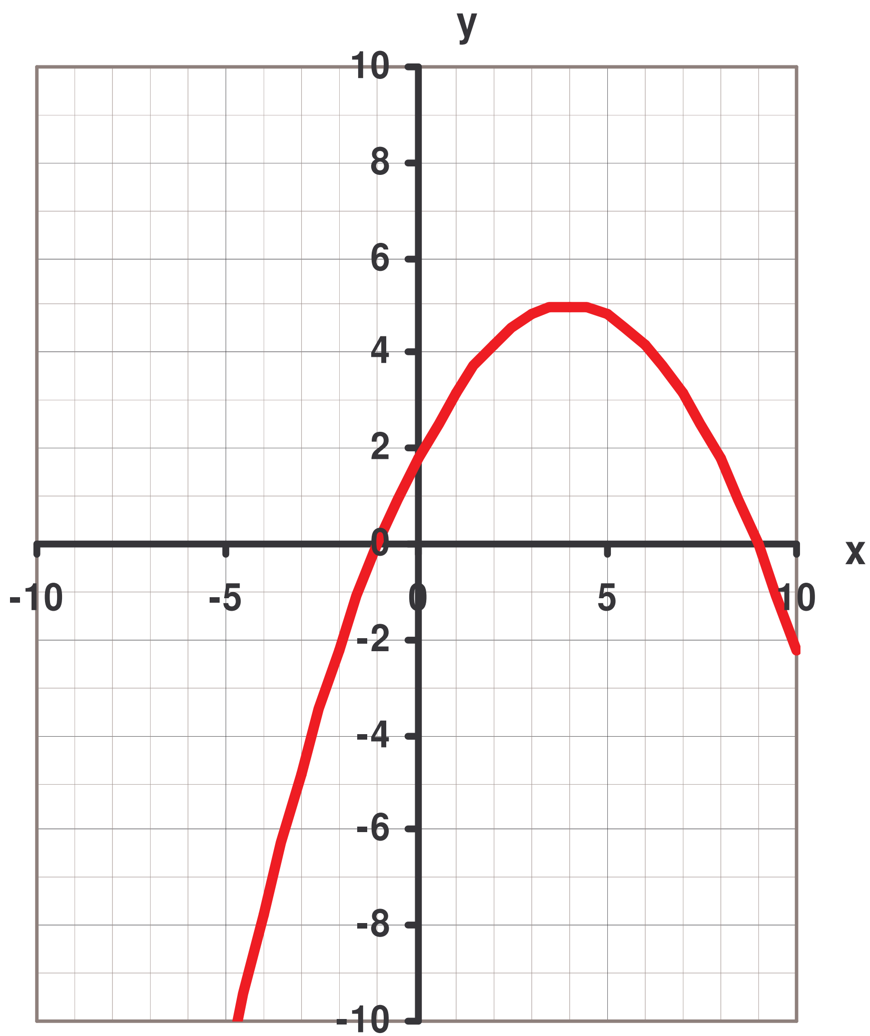

Függvények jellemzése

ÉT:	értelmezési tartomány	A változó lehetséges értékeinek a halmaza. jelölés: $\mathbf{D_f}$
ÉK:	értékkészlet	A lehetséges függvényértékek halmaza. jelölés: $\mathbf{R_f}$
ZH:	zérushely	Egy ***f*** függvény zérushelyeinek nevezzük az értelmezési tartományának mindazon x értékeit, melyre $f(x) = 0$. Az a pont, ahol a függvény érinti6metszi az x tengelyt
Szélsőérték		
min:	minimum	Egy függvénynek **minimuma** van az értelmezési tartományhoz tartozó x_0 helyen, ha az ott felvett $f(x_0)$ függvényértéknél kisebb értéket sehol sem vesz fel a függvény.
max:	maximum	Egy függvénynek **maximuma** van az értelmezési tartományhoz tartozó x_0 helyen, ha az ott felvett $f(x_0)$ függvényértéknél nagyobb értéket sehol sem vesz fel a függvény.
Monotonitás		
mon. nő:	monoton nő	Azt mondjuk, hogy az ***f*** függvény **monoton növekvő** az értelmezési tartomány egy intervallumán, ha az intervallum bármely $x_1 < x_2$ elemeihez rendelt függvényértékekre az $f(x_1) \le f(x_2)$ reláció áll fenn. Azt mondjuk, hogy az ***f*** függvény **szigorúan monoton növekvő** az értelmezési tartomány egy intervallumán, ha az intervallum bármely $x_1 < x_2$ elemeihez rendelt függvényértékekre az $f(x_1) < f(x_2)$ reláció áll fenn.
mon. csökken:	monoton csökken	Azt mondjuk, hogy az ***f*** függvény **monoton csökkenő** az értelmezési tartomány egy intervallumán, ha az intervallum bármely $x_1 < x_2$ elemeihez rendelt függvényértékekre az $f(x_1) \ge f(x_2)$ reláció áll fenn. Azt mondjuk, hogy az ***f*** függvény **szigorúan monoton csökkenő** az értelmezési tartomány egy intervallumán, ha az intervallum bármely $x_1 < x_2$ elemeihez rendelt függvényértékekre az $f(x_1) > f(x_2)$ reláció áll fenn.
Paritás:		Legyen az értelmezési tartományának minden elemével együtt annak ellentettje is eleme az értelmezési tartományának; ($x \in D_f$, akkor $-x \in D_f$) és Egy függvényt **páros**nak nevezünk, ha minden értelmezési tartománybeli elem ellentettjéhez az eredeti elemhez rendelt függvényértékeket rendeli; (minden $x \in D_f$ esetén $f(x) = f(-x)$). Egy függvényt **páratlan**nak nevezünk, ha minden értelmezési tartománybeli elem ellentettjéhez az eredeti elemhez rendelt függvényérték mínusz egyszeresét rendeli; (minden $x \in D_f$ esetén $f(x) = -f(-x)$).

Példák

$f(x) = x^2$

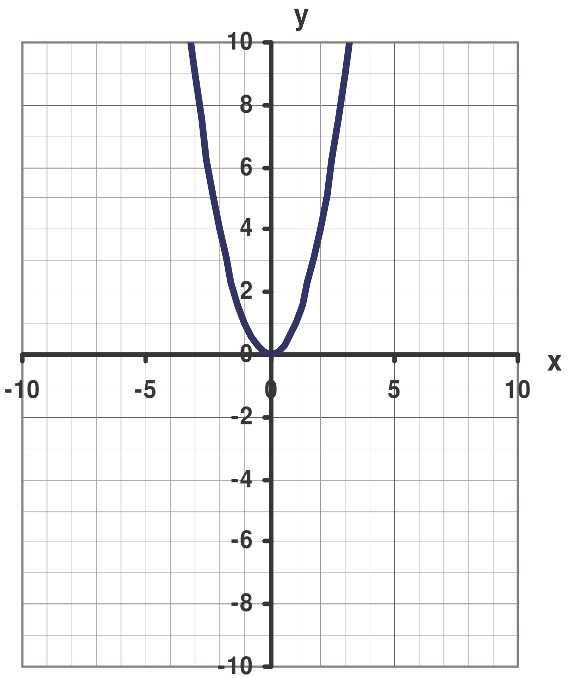

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \geq 0$
ZH:	$x = 0$
Sz.é. min.:	hely: $x = 0$ érték: $y = 0$
max.:	–
Mon .csökken:	$]-\infty ; 0]$
Mon. nő:	$[0 ; \infty[$
Paritás	páros

$f(x) = -x^2$

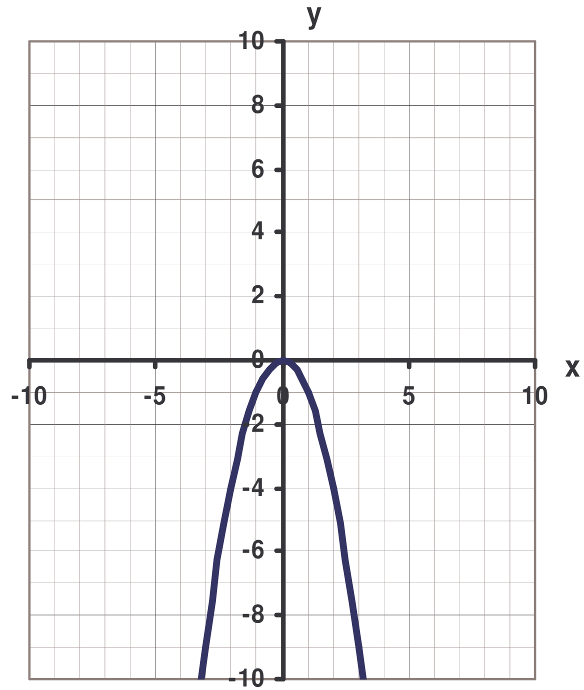

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \leq 0$
ZH:	$x = 0$
Sz.é. min.:	–
max.:	hely: $x = 0$ érték: $y = 0$
Mon .csökken:	$[0 ; \infty[$
Mon. nő:	$]-\infty ; 0]-$
Paritás	páros

$$f(x) = \frac{1}{5}x^2$$

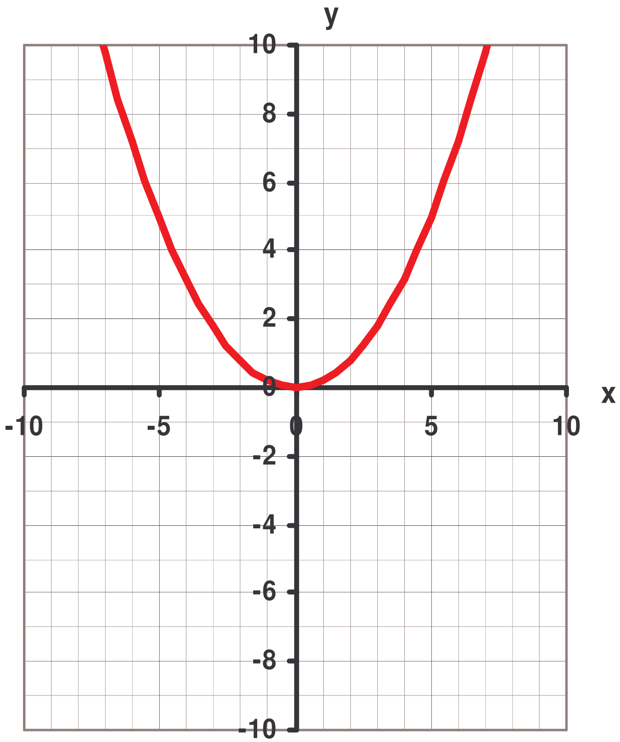

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \geq 0$
ZH:	$x = 0$
Sz.é. min.:	hely: $x = 0$ érték: $y = 0$
max.:	–
Mon. csökken:	$]-\infty ; 0]$
Mon. nő:	$[0 ; \infty[$
Paritás	páros

$$f(x) = -\frac{1}{4}x^2$$

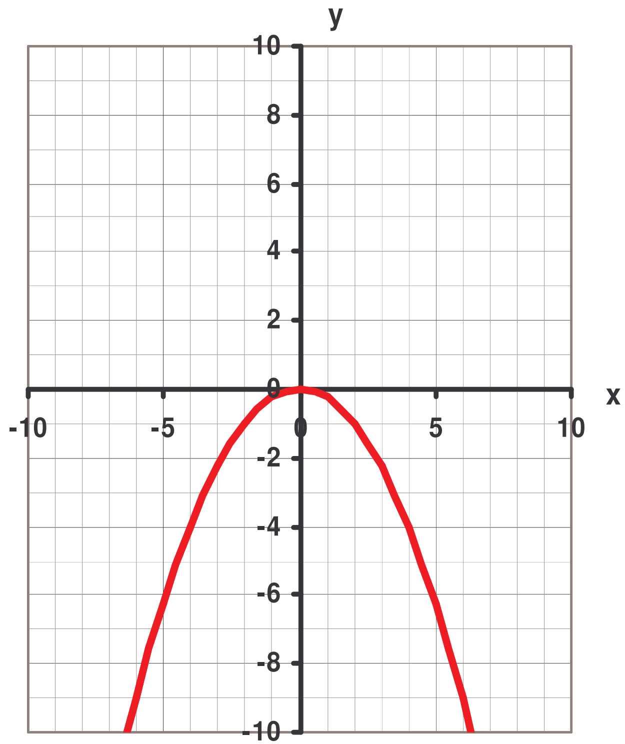

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \leq 0$
ZH:	$x = 0$
Sz.é. min.:	–
max.:	hely: $x = 0$ érték: $y = 0$
Mon. csökken:	$[0 ; \infty[$
Mon. nő:	$]-\infty ; 0]$
Paritás	páros

$f(x) = 2x^2$

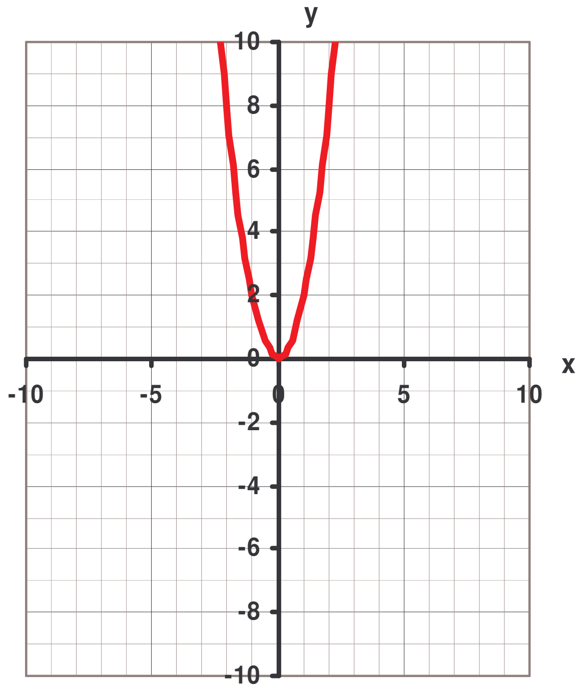

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \geq 0$
ZH:	$x = 0$
Sz.é. min.:	hely: $x = 0$ érték: $y = 0$
max.:	–
Mon. csökken:	$]-\infty ; 0]$
Mon. nő:	$[0 ; \infty[$
Paritás	páros

$f(x) = -3x^2$

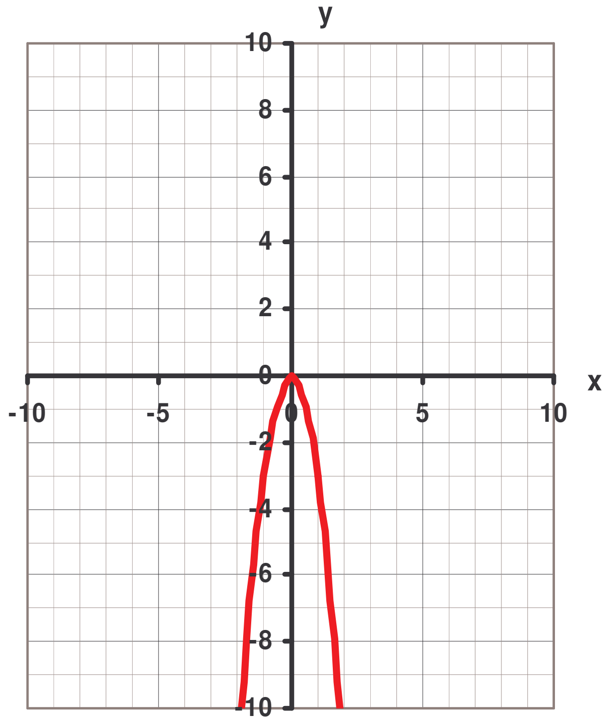

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \leq 0$
ZH:	$x = 0$
Sz.é. min.:	–
max.:	hely: $x = 0$ érték: $y = 0$
Mon. csökken:	$[0 ; \infty[$
Mon. nő:	$]-\infty ; 0]$
Paritás	páros

$f(x) = x^2 + 2$

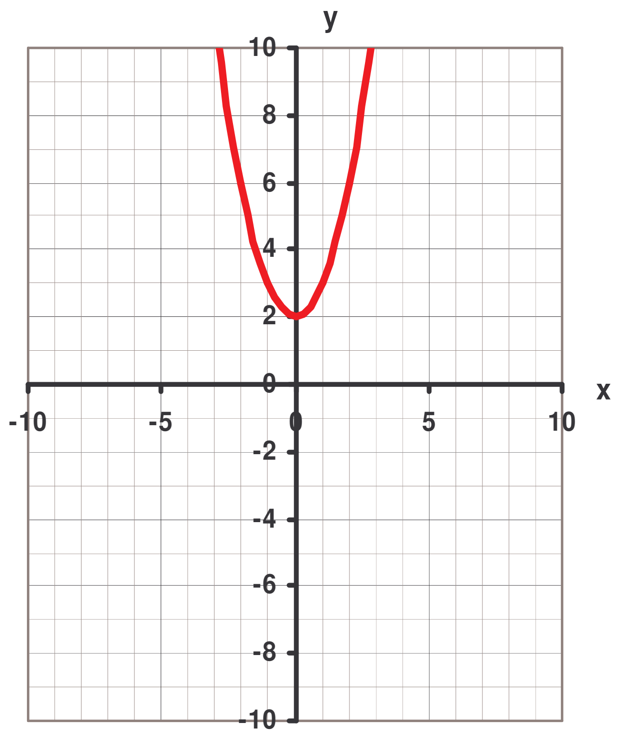

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \geq 2$
ZH:	–
Sz.é. min.:	hely: $x = 0$ érték: $y = 2$
max.:	–
Mon. csökken:	$]-\infty ; 0]$
Mon. nő:	$[0 ; \infty[$
Paritás	páros

$f(x) = x^2 - 5$

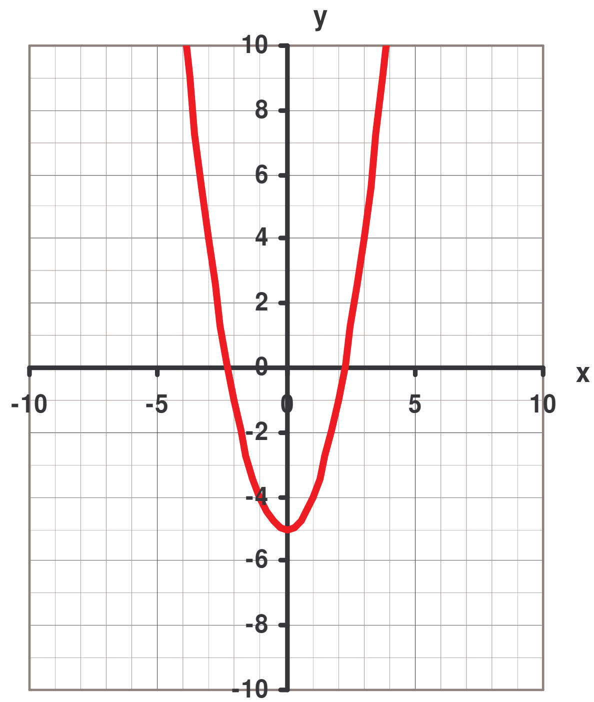

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \geq -5$
ZH:	
Sz.é. min.:	hely: $x = 0$ érték: $y = -5$
max.:	–
Mon. csökken:	$]-\infty ; 0]$
Mon. nő:	$[0 ; \infty[$
Paritás	páros

$f(x) = -x^2 + 4$

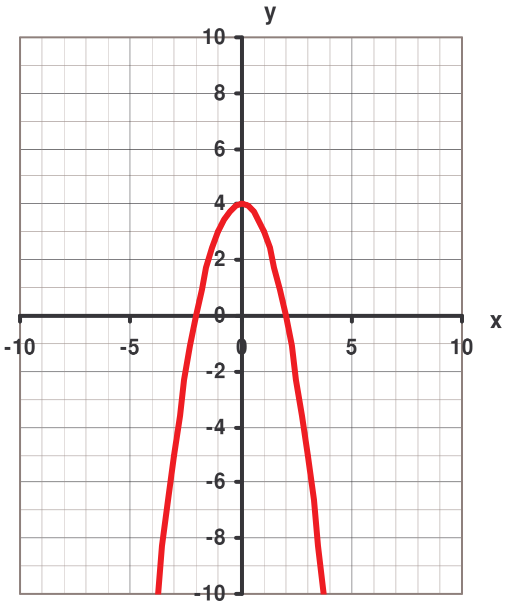

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \leq 4$
ZH:	$x_1 = -2$; $x_2 = 2$
Sz.é. min.:	–
max.:	hely: $x = 0$ érték: $y = 4$
Mon. csökken:	$[0\ ;\ \infty[$
Mon. nő:	$]-\infty\ ;\ 0]$
Paritás	páros

$f(x) = -x^2 - 1$

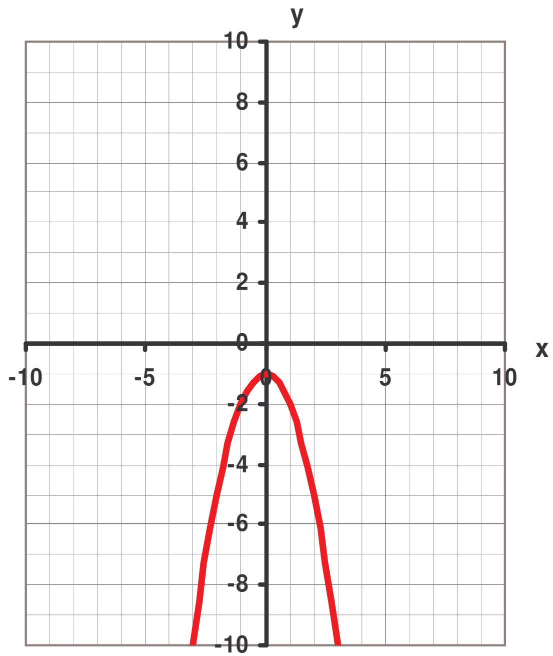

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \leq -1$
ZH:	–
Sz.é. min.:	–
max.:	hely: $x = 0$ érték: $y = -1$
Mon. csökken:	$[0\ ;\ \infty[$
Mon. nő:	$]-\infty\ ;\ 0]$
Paritás	páros

$f(x) = (x+6)^2$

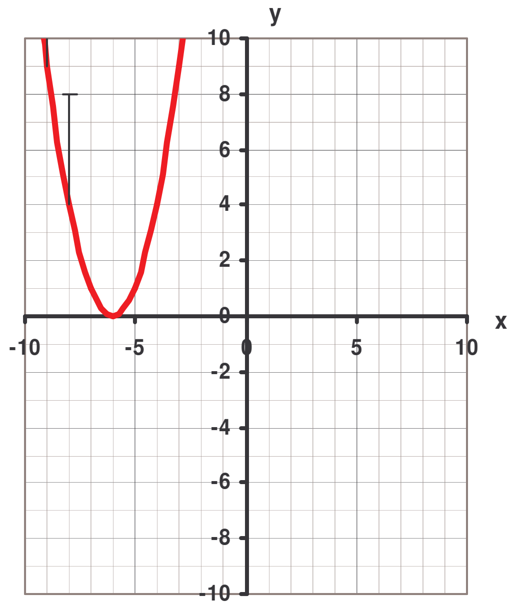

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \geq 0$
ZH:	$x = -6$
Sz.é. min.:	hely: $x = -6$ érték: $y = 0$
max.:	–
Mon. csökken:	$]-\infty\, ; -6]$
Mon. nő:	$[-6; \infty[$
Paritás	–

$f(x) = (x-5)^2$

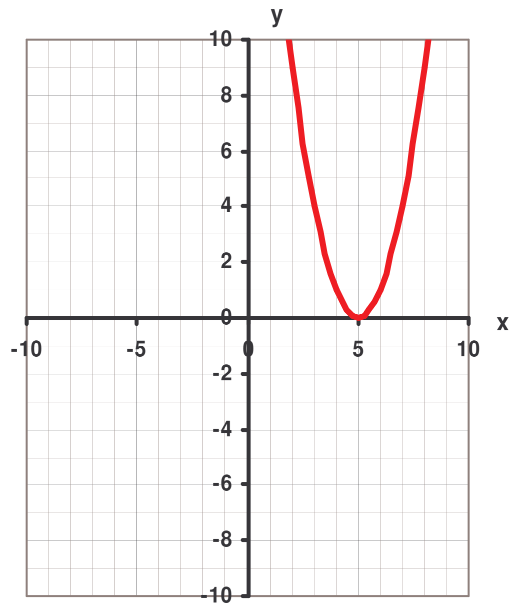

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \geq 0$
ZH:	$x = 5$
Sz.é. min.:	hely: $x = 5$ érték: $y = 0$
max.:	–
Mon. csökken:	$]-\infty\, ; 5]$
Mon. nő:	$[5\, ; \infty[$
Paritás	–

$f(x) = -(x+4)^2$

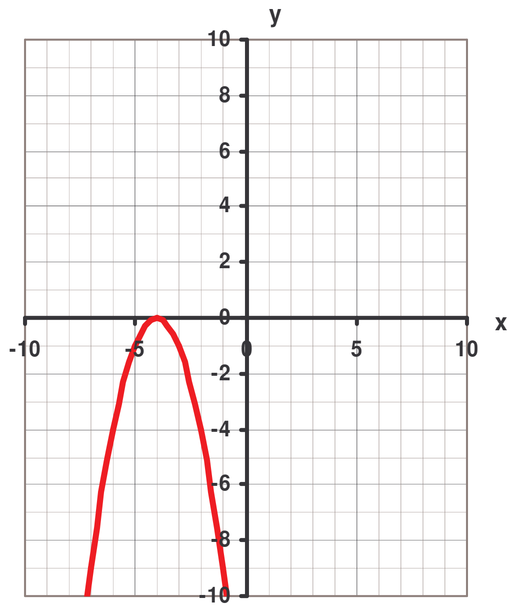

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \leq 0$
ZH:	$x =$
Sz.é. min.:	–
max.:	hely: $x = -4$ érték: $y = 0$
Mon. csökken:	$[-4 ; \infty[$
Mon. nő:	$]-\infty ; -4]$
Paritás	–

$f(x) = -(x-3)^2$

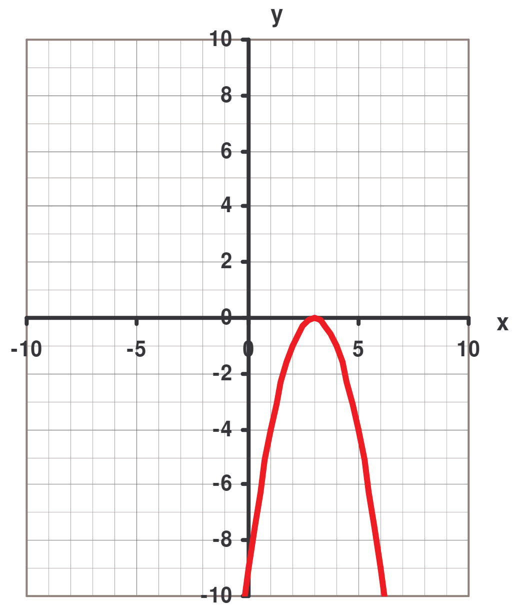

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \leq 0$
ZH:	$x = 3$
Sz.é. min.:	–
max.:	hely: $x = 3$ érték: $y = 0$
Mon. csökken:	$[3 ; \infty[$
Mon. nő:	$]-\infty ; 3]$
Paritás	–

$f(x) = 2(x+6)^2 + 3$

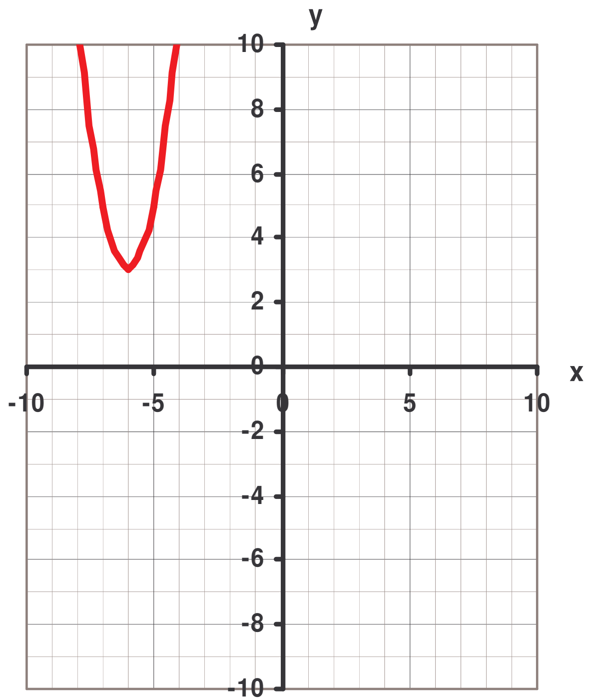

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \geq 3$
ZH:	–
Sz.é. min.:	hely: $x = -6$ érték: $y = 3$
max.:	–
Mon. csökken:	$]-\infty ; -6]$
Mon. nő:	$[-6 ; \infty[$
Paritás	–

$f(x) = -\frac{1}{5}(x-4)^2 + 5$

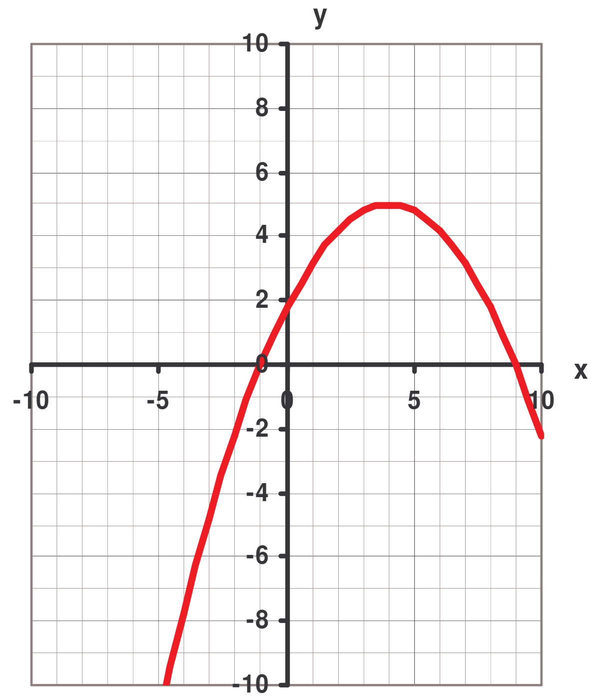

ÉT:	$x \in \mathbf{R}$
ÉK:	$y \in \mathbf{R}$ és $y \leq 5$
ZH:	$x_1 = -1;\ x_2 = 9$
Sz.é. min.:	–
max.:	hely: $x = 4$ érték: $y = 5$
Mon. csökken:	$[4 ; \infty[$
Mon. nő:	$]-\infty ; 4]$
Paritás	–